

UCHWAŁA NR VIII/.../2025
RADY GMINY GRABÓWKA
z dnia2025r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Grabówka
na lata 2025 – 2027

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz.49) Rada Gminy Grabówka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny dla Gminy Grabówka na lata 2025-2027, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grabówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Iwona Grycuk

Załącznik
do uchwały Nr VIII/ 2025
Rady Gminy Grabówka
z dnia2025r.

Program wspierania rodziny dla Gminy Grabówka na lata 2025 – 2027

Załączniki 2025

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Podstawa prawna	4
2. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Grabówka	5
3. Adresaci programu	10
4. Cel główny	10
5. Cele szczegółowe	10
6. Realizatorzy	11
7. Harmonogram realizacji programu	11
8. Źródła finansowania programu	14
9. Efekty realizacji programu	14
10. Ewaluacja, monitoring i ocena programu	14

WSTĘP

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Grabówka na lata 2025-2027 służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu Gminy Grabówka, w tym szczególnie rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, mają szczególne potrzeby, rodzin wielodzietnych. Nadrzędnym celem programu jest dbanie o dobro rodziny. Rodzina to najważniejsza i podstawowa grupa społeczna, na której opiera się społeczeństwo. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Jednak nie zawsze prawidłowo wypełnia swoje podstawowe funkcje. Dłuższe zaburzenie może powodować jej niewydolność, co w konsekwencji może prowadzić nawet do jej rozpadu. Najczęstsze problemy, które negatywnie wpływają na rodzinę to bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność, uzależnienia, uzależnienia behawioralne, które stanowią bardzo duże zagrożenie dla dzisiejszej młodzieży.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej definiuje wsparcie rodziny jako zespół planowych działań, których celem jest przywrócenie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zdolności do ich pełnienia, a system pieczy zastępczej jako zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Podmioty te realizują zadania z zakresu wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Organizowane wszechstronne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być rozpoczęte jak najwcześniej i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt tylko wtedy, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć 3-letni gminny program wspierania rodziny na lata 2025-2027 który jest strategicznym dokumentem Gminy Grabówka mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminy.

1. PODSTAWA PRAWNA

Działania instytucjonalne na rzecz rodziny wynikają z następujących aktów prawnych:

- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 177 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1283 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 535 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2024, poz. 323),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 438),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005r. (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.)
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1576 ze zm.).

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE GRABÓWKA

Z dniem 1 stycznia 2025r. utworzona została nowa gmina - Grabówka z siedzibą w Zaściankach. Podstawą jej powstania jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 października 2024r. w sprawie utworzenia gminy Grabówka (Dz. U. 2024, poz. 1454). Obejmuje ona część dotychczasowej gminy Supraśl z miejscowościami Zaścianki, Henrykowo, Sobolewo, Grabówka i Sowlany. Do gminy Grabówka dołączyły także leśne osady tj. Zielona, Krasny Las, Drukowszczyzna, Izoby, Majówka i Stary Majdan.

Grabówka jest to gmina wiejska w województwie podlaskim, w powiecie białostockim. Nazwa gminy pochodzi od miejscowości Grabówka, lecz jej siedziba znajduje się we wsi Zaścianki. Według stanu na dzień 31.03.2025r. liczba ludności gminy Grabówka wynosiła 10 628 osób i ma tendencję wzrostową.

Wykres nr 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC Gminy Grabówka

Tabela nr 1.

Struktura wiekowa mieszkańców			
Lp.	Grupa	Przedział	Wszyscy
1.	Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat) i Mężczyźni (0-17 lat)	2426
2.	Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat) i Mężczyźni (18-64 lat)	6435
3.	Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat) Mężczyźni (65 i więcej lat)	1767
	Suma		10628

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC Gminy Grabówka.

W przeważającej części gospodarstw matka zajmuje się wychowaniem dzieci i domem, natomiast ojciec pracuje. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Duża część osób wykluczonych społecznie to osoby podlegające uzależnieniom głównie od alkoholu. Brak jest wiarygodnej statystyki dot. tego problemu. Jednak z obserwacji wynika, że jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne. W związku z wprowadzeniem programu 800+ oraz innymi świadczeniami sytuacja w rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych. Z tego wynika, iż należy nadal prowadzić kampanie społeczne o możliwości uzyskania wsparcia, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, kontynuować, dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobra rodziny organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży usprawniać współpracę między instytucjami. Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalnej polityki społecznej na terenie gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W gminie Grabówka wsparciem w ramach systemu pomocy społecznej objęto **81 osób w 47 rodzinach** na przełomie I – III.2025r.

Tabela nr 2.

Powód udzielenia pomocy i wsparcia w okresie: I – III.2025r.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	40	73
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	0	0
Bezrobocie	14	30
Niepełnosprawność	25	39
Długotrwała lub ciężka choroba	13	25
Przemoc domowa	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	14
Wielodzietność	6	31
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	2	6
Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Alkoholizm lub narkomania	2	2
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	1	2
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPS Gminy Grabówka.

Tabela nr 3.

Lp.	Formy udzielonej pomocy w okresie: I – III.2025r.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1.	Zasiłek stały	22	67 303,60
2.	Zasiłek okresowy	17	25 580,71
3.	Zasiłek celowy	25	6919,00
4.	Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	5000,00
5.	Zasiłek celowy na leki (lekówka)	22	3268,00
6.	Domy pomocy społecznej	6	81 837,09
7.	Usługi opiekuńcze	6	8160,00
8.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0
9.	Dożywianie w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w tym:		

- zasiłki celowe na zakup żywności	33	12 110
- zakup posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolu	15	2143,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPS Gminy Grabówka.

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była z powodu ubóstwa, niepełnosprawności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby. **Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wystąpiła w 2 rodzinach.** Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Dzieci z Gminy Grabówka przebywające w pieczy zastępczej w okresie:
I - III.2025r. – dynamika zjawiska

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela nr 4.

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej za które gmina Grabówka współfinansowała pobyt w okresie: I – III.2025r.			
	Styczeń 2025	Luty 2025	Marzec 2025
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w tym:	6	6	5
Rodziny zastępcze	5	5	4
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	1	1
Wydatkowana kwota	7 184,10 zł	7 343,55 zł	7 208,10 zł

Źródło: dane własne OPS Gminy Grabówka

Bardzo istotnym zagadnieniem jest sprawa przemocy w rodzinie i procedura „Niebieskie Karty”. **W styczniu 2025r. powołano Zespół Interdyscyplinarny Gminy Grabówka**, którego zadaniem zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 1673) jest integrowanie i koordynowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Grabówka poprzez:

- diagnozowania problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonych przemocą domową mającą na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;

- inicjowanie działań w stosunkowo osób stosujących przemoc domową.

W okresie I-III.2025r. odbyły się 2 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Grabówka. ZI powoływał 9 grup diagnostyczno-pomocowe, w ramach których odbyło 28 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których celem było zajęcie się konkretnymi przypadkami występowania przemocy domowej oraz objęcie poszczególnych rodzin pomocą wieloaspektową.

Na przełomie I-III 2025r. wszczęto 10 procedur „Niebieskiej Karty cz. A” z powodu:

przemoc psychiczna – 7;

przemoc fizyczna – 6;

przemoc ekonomiczna – 4; przemoc seksualna – 7.

W okresie: I – III.2025r. działaniami procedury „Niebieskiej Karty” objętych było 36 rodzin w tym 92 osoby. W ramach procedury NK były podejmowane następujące działania:

- ustalenie pierwszego spotkania GDP (prac. socjalny i dzielnicowy);
- ustalenie kolejnego spotkanie GDP i zaproszenie osoby doznającej przemocy domowej oraz wezwanie osoby stosującej przemoc oraz w razie potrzeby poszerzenie GDP o specjalistów z innych instytucji;
- monitoring sytuacji rodziny przez dzielnicowego i pracownika socjalnego;
- wydano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenie, zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy na wyrażoną w metrach odległość - 50 m oraz zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej;
- współpraca z innymi ZI.

Z danych prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że najczęstszą formą przemocy w gminie Grabówka jest przemoc psychiczna. Natomiast wskazuje się, że to mężczyźni są wskazani jako osoby najczęściej stosujące przemoc domową, a kobiety jako osoby doznające przemocy domowej.

Na podstawie prowadzonych Niebieskich Kart wynika, że istnieje problem agresji i przemocy w rodzinach. Coraz częściej zauważalny jest również wzrost uzależnienia wśród młodych ludzi od internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, które przedkładają kontakt z drugą osobą, przyrodą na rzecz wirtualnych kontaktów. Na skutek niewłaściwych wzorców wyniesionych ze środowiska rodzinnego, kryzysu autorytetu, zaburzona jest prawidłowa komunikacja między rodzicami a dziećmi oraz w środowisku rówieśniczym. Z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga

specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. Wobec tego w pracy socjalnej zaproponowano oddziaływanie zindywidualizowane nakierowane w pierwszej kolejności na dzieci. W związku z tym bardzo ważną rolę w wychodzeniu z trudnej sytuacji życiowej rodziny może pełnić asystent rodziny, którego zadaniem będzie podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów rodziny w takim stopniu aby wychowujące się w rodzinie dzieci miały warunki do bezpiecznego życia i wszechstronnego rozwoju.

W gminie Grabówka wsparciem asystenta rodziny należy objąć 4 rodziny jako kontynuacja asystentury z gminy Supraśl. Od stycznia 2025r. do maja 2025r. Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka poszukiwał asystenta rodziny bezskutecznie. Pracę z rodzinami w tym zakresie prowadzili pracownicy socjalni. Od czerwca 2025r. zostanie zatrudniony przez tut. Ośrodek asystent rodziny w ramach umowy zlecenia.

3. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny i dzieci z terenu Gminy Grabówka, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego bardzo ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Grabówka, a w szczególności:

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- rodzin dysfunkcyjnych,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

4. CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

5. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.*
- 2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.*
- 3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców*

6. REALIZATORZY

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budrach przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Gminy Grabówka,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grabówce (GKRPA)
- Zespół Interdyscyplinarny w Grabówce,
- Posterunek Policji w Zaściankach,
- placówki oświatowe w gminie Grabówka (Szkoła Podstawowa w Sobolewie, Przedszkole Samorządowe w Grabówce i Sobolewie, Samorządowy Żłobek w Sobolewie),
- Poradnia opieki zdrowotnej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku,
- Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Grabówka,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej - Sąd Rejonowy w Białymstoku, • Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku,
- organizacje pozarządowe.

7. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela:

Zadanie i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
a) udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- placówki oświatowe, - Poradnia opieki zdrowotnej	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
d) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień terapii dla ofiar	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Zespół	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

i sprawców przemocy domowej	Interdyscyplinarny - Posterunek Policji w Zaściankach, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, - Poradnia opieki zdrowotnej		
e) poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS i Poradnie specjalistyczne	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Zadanie i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu system wspierania rodziny

a) finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka, - Urząd Gminy Grabówka	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
b) zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

c) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, - Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka - Posterunek Policji w Zaściankach	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
d) wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	- Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Grabówka	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
e) współpraca z kuratorami sądowymi policją szkołami, stowarzyszeniami w celu	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku,	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka, - Zespół Interdyscyplinarny Gminy Grabówka, - Posterunek Policji w Zaściankach		
Zadanie i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców			
a) szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
b) kierowanie osób uzależnionych na leczenie	- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Grabówka	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

c) przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka, - Sąd Rodzinny i Nieletnich w Białymstoku	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
d) działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin w których występuje problem przemocy	- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Grabówka, - Posterunek Policji w Zaściankach, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, - Sąd Rodzinny i Nieletnich w Białymstoku (Kuratorzy), - Poradnia opieki zdrowotnej	Działanie ciągle w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) środki własne gminy:
 - a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Grabówka na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
 - b) pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) dotacje z budżetu państwa,
- 3) środki pozabudżetowe.

9. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

W wyniku przewidzianych działań spodziewane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi.
2. Zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców.
3. Podniesienie świadomości o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych.
4. Podniesienie skuteczności świadczonej rodzinom pomocy poprzez zintegrowanie działań wszystkich służb pracujących na rzecz dziecka i rodzin
5. Poczucie bezpieczeństwa socjalnego

6. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

10. EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Grabówka będzie co roku przedkładał Radzie Gminy Grabówka raport z realizacji *Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Grabówka*. Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu.

Gminny Program będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.